

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLIV. — Izdan in razposlan dné 8. oktobra 1891.

(Obsega štev. 149.).

149.

Ukaz trgovinskega ministerstva z dné 30. septembra 1891. l.,

s katerim se izdaje predpis o uniformovanju
a) uradnikov in uradniških aspirantov, b) pod-
uradnikov in poduradniških namestnikov, in pa
c) služabnikov državnih in zasebnih železnic.

Na podstavi Najvišega pooblastila z dné
29. avgusta 1891. l. se izdaje nastopni predpis o
uniformovanju

- a) uradnikov in uradniških aspirantov,
- b) poduradnikov in poduradniških namestnikov,
in pa
- c) služabnikov
državnih in zasebnih železnic.

Zatoréj izgubé za služnike, zaznamovane pod
a) in b), v zmislu pričujočega predpisa moč in ve-
ljavo določila dosedanjih predpisov v ukazu trgovin-
skega ministerstva z dné 4. julija 1885. l. (Drž.
zak. št. 100.), razglašenem vsled Najvišega odločila
z dné 20. junija 1885. l., gledé služabnikov pa,
zaznamovanih pod c), določila dosedanjih predpisov
v ukazu trgovinskega ministerstva z dné 3. aprila
1857. l. (Drž. zak. št. 76.), razglašenem vsled Naj-
višega odločila z dné 14. marca 1857. l.

Bacquehem s. r.

Predpis o uniformi:

a) za uradnike in uradniške aspirante, b) za pod-
uradnike in poduradniške namestnike, in pa c) za
služabnike državnih in zasebnih železnic.

I. Splošna določila.

§. 1.

Uradnikom in uradniškim aspirantom, pod-
uradnikom in poduradniškim namestnikom, in pa
služabnikom državnih in zasebnih železnic je dovo-
ljeno, v službi in zunaj službe, sosebno o slovesnih
prilikah in služabnih predstavah, nositi častno
oblačilo, uniformo.

Kolikor prihajajo taisti, svojo službo vršéč,
v dotiko z občinstvom, dolžni so nositi uniformo.

§. 2.

Uniforma uradnikov je ustanovljena po osmih,
uniforma poduradnikov pa po treh uniforemskih
razredih, uniforma uradniških aspirantov in pod-
uradniških namestnikov vsaka po enem uniforem-
skem razredu, uniforma služabnikov naposled pa
po štirih uniforemskih razredih.

Za prvih pet uniforemskih razredov uradnikov
se poleg predpisane služabne uniforme uvaja za
rabo pri slovesnih prilikah in služabnih predstavah
še posebna pražnja (gala) uniforma.

Uradniki šestega do osmega uniforemskega razreda prihajajo v gali sè zapeto suknjo, kakor je predpisana za služabno uniformo, in pristojnimi hlačami, in pa s klobukom in mečem.

Poleg tega je dovoljeno, nositi klobuk o javnih prilikah sè služabno uniformo, in sicer uradnikom vseh uniforemskih razredov; za navadno rabo pa je uporabljati kapo.

Izvzemši slovesne vzprejeme, ne nosi se meč pri navadnem opravljanji izvršujoče železnične službe in pa pri notranji pisarniški službi.

O slovesnih prilikah za vodbo, oziroma spremljevanje dotičnega vlaka določeni uradniki smejo potem, ko je končan morebitni vzprejem, za dobo, dokler vožnja sama traja, tudi v praznji uniformi odložiti meč.

Vsem služnikom državnih in zasebnih železnic je po zimi in ob deževnem vremenu dovoljeno, v navadni službi in zunaj službe nositi črevlje, segajoče nad hlačami do kolena. O slovesnih prilikah in služabnih predstavah pak je prepovedano, črevlje nositi nad hlačami.

§. 3.

Na uniforemskih gumbih uradnikov, poduradnikov in služabnikov, nastavljenih pri državnih železnicah, vkovan je cesarski dvoglavi orel (orlasti gumbi).

Prav takó je na osrednjem ščitu klobukove rože za te uradnike uvezen dvoglavi orel.

Na uniforemskih gumbih in klobukovih rožah za uradnike, poduradnike in služabnike, nastavljene pri zasebnih železnicah, namesti se znak firme dotičnega podjetja, katerega določitev pa je zavezana potrdilu c. k. trgovinskega ministerstva.

Kako naj se uradniki, poduradniki in služabniki, nastavljeni pri državnih železnicah, uvrsté v dotične uniforemske razrede, to določuje trgovinski minister.

Ustrezno uvrstitev uradnikov, poduradnikov in služabnikov, nastavljenih pri zasebnih železnicah, opravi na predlog dotične uprave c. k. trgovinsko ministerstvo.

§. 4.

Najkesneje v dveh letih po razglasu tega ukaza morajo tisti uradniki, katerih se tiče in kateri se uporabljajo v izvršujoči službi, biti oprav-

ljeni z uniformo, izpremenjeno tako, kakor ustreza novemu predpisu.

Po preteku tega rokù ni več uradnikom dovoljeno, nositi uniforme, ustrezajoče starejšemu predpisu.

Z ozirom na to, da železnična podjetja svojim poduradnikom in služabnikom služboma podeljujejo uniforme, naj se prehod k novim uniformam izvrši polagoma v tisti meri, kakor preteče navodilu ustrezajoča doba za nošnjo onih uniforem, katere imajo služniki v času, ko se je ta predpis razglasil, in to takó, da naj se kolikor mogoče zabrani, da bi taisti služnik ob enem nosil kak uniforemski kos starejšega in kak uniforemski kos novejšega predpisa.

Nova podjetja zasebnih železnic, katera prosijo po §. 2. železničnega obratnega redù z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz leta 1852.) dovolila za pričetek obrata po železnici, morajo kakor doslej dotični komisiji, katera oveduje, ali je železnica za obrat sposobna, izkazati, da je trgovinsko ministerstvo potrdilo uvrstitev služnikov v posamezne uniforemske razrede in da je osebe opremljeno s predpisano uniformo.

§. 5.

V uniformi se pozdravlja po vojaško takó, da se vzdignjena desnica dotakne spodnjega roba klobukovega, oziroma navésa na kapi.

Gledé na nošnjo žalnih znamenj v uniformi veljajo tudi za uradnike, nastavljene pri državnih in zasebnih železnicah, predpisi, izdani za c. k. državne uradnike.

II. Popis uniforme za uradnike.

A. Praznja (gala) uniforma.

§. 6.

Uniforemska suknja (pod. 1.) je za vse razrede, za katere je predpisana posebna praznja uniforma, iz finega, temnomodrega (francoskomodrega) sukna sè stoječim vratnikom in vzleki iz enakega sukna in s podlako iz črne, gladke svilenine.

Stoječi vratnik, podšit s temnomodrim suknom, ima enojen vklad, ki dela, da ostane v svoji obliki in mehak.

Visokost vratnika je za vse razrede enakomerno 4 cm ter je vratnik spredaj po prekotnici 1.3 cm zmerno zakrožen.

Život sega doli do kolkov in se zapenja z dvema vrstama gumbov, katerih vsaka ima po

sedem pozlačenih gumbov (pod. 8.). Najviši gumb je 1·3 cm oddaljen od vratnikovega kraja, najnižji pa je na prekoživotnem švu nameščen takó, da bosta, kadar je suknja zapeta, oba najviša gumba 10·5 cm, oba najnižja pa 9·5 cm narazen. Škrica sta na svojih prednjih delih zakrožena ter segata, kadar roki sami ob sebi visita, v dolgosti do konca iztegnjenega srednjega prsta (srčnika). Taista ležita spredaj za toliko, kolikor sta široki obe vrsti gumbov, zadaj pa za dolenjo širino hrbtnega kosa drug na drugem.

V črti, kakor držita oba hrbtna šva, vložena je v obeh škricih po ena navpična guba, in tamkaj, kjer se ti gubi stikata z nahrbtnima švoma, nameščen je po en velik gumb. Od teh prekoživotnih gumbov nizzdoli je vrezan v vsaki škricovi gubi po en žep ter pokrit z dvojno zasločenim zaklopcem, imajočim nadaljna dva gumba.

Rokava imata ob zapestji primeroma 10·5 cm dolg zaporec ter sta obložena s 6·5 cm širokim vzlekom, čegar zgorenji ogel je zmerno zakrožen.

Razporec se zapenja z malim gumbom na spodnjem delu rokava, kateremu ustreza gumbnica na zgorenjem delu rokava. Vzdolžema roba suknje, potem ob vratnikovem švu in na zgorenjem robu rokavovega vzleka teče obrobeč (napustek, *passe-poil*) iz pomarančasto-rumenega sukna.

Na gumbih so vkovani priznaki dotične železnice.

§. 7.

Pražnje hlače za tiste razrede, za katere je predpisana posebna pražnja uniforma, so iz enakega temnomodrega, finega sukna, kakor uniforemska suknja.

§. 8.

Odlikovalna znamenja na pražnji uniformi (pod. 5.—7., 14. in 15.) sestoje tako za uradnike državnih kakor zasebnih železnic iz rožic na vratniku, potem iz zlatih pascev (port) na vratniku in rokavovih vzlekih in pa iz vnanjega stranskega šva na hlačah, in sicer je opravljen:

- a) peti uniforemski razred s 3·3 cm širokim zlatim pascem in sreberno rožico na vratniku, s 3·3 cm širokim pascem na rokavovem vzleku in s 2·6 cm širokim pascem ob vnanjem stranskem švu na hlačah;
- b) četrti uniforemski razred s taistim odlikovalom v pascih, kakor peti uniforemski razred, in pa z dvema srebrnima rožicama na vratniku;

c) tretji uniforemski s taistim odlikovalom v pascih, kakor četrti in peti uniforemski razred, in pa s tremi srebrnimi rožicami na vratniku;

d) drugi uniforemski razred s 3·3 cm širokim pascem in sreberno rožico na vratniku, s 5·3 cm širokim pascem na rokavovem vzleku in z dvema po 2·6 cm širokima, po pomarančasto-rumenem napustku (*passe-poil*) ločenima pascema ob vnanjem stranskem švu na hlačah;

e) prvi uniforemski razred s taistim odlikovalom v pascih, kakor drugi uniforemski razred, in pa z dvema srebrnima rožicama na vratniku.

Rožice imajo v preméru 1·7 cm, vezene so v srebru ali pa so iz stisnjenega srebra.

Poleg rožic je na obeh stranéh vratnika uniforemske suknje za vseh pet uniforemskih razredov v srebru vezeno, enostransko leteče kolo.

§. 9.

Klobuk (pod. 16.—22.) iz črne kosmine je obrobjen s črnim, povodičnim svilenim trakom na okrajcih ter ima na desni črno kokardo.

Klobukova petlja, na desni strani pritrjena z letečim, v zlatu vezanim kolesom, narejena pri prvem do petem uniforemskem razredu iz šest vrst zlatih buljonov, izmed katerih sta srednja dva zapletena, pri 6. do 8. razredu pa iz enega zatega paseca. V obeh oglih klobuka ležita roži zlatih buljonov, s srednjim ščitom iz pomarančastorumenega žameta, na katerem so v zlatu vezeni priznaki železnice.

§. 10.

Za obstransko orožje je meč, čegar ročaj in tokova oprema sta napravljena iz pozlačene kovine po vzorci (pod. 27.—29.).

Meč, čegar jeklena ploča (klinja) méri 65 cm, ročaj pa 15 cm v dolžini, nosi se na pripasači, katerega je pod uniforemsko suknjo, oziroma životnikom (telovnikom) okrog života opasovati takó, da sprednji jermen nosač visi ob levem gorenjem stegnu.

Mečev pripasac sestoji iz opaska od rjavega svetlega usnja, potem iz obeh jermenov nosačev od rudečega safijanskega usnja in iz njihovih kosov zaponskih.

Izmed nosačev je prednji dolg 29 cm, zadnji pa 46 cm, oba sta 2·8 cm široka in na vnanji strani obložena z 2·3 cm širokim zlatim pascem, preveze-

nim s črno nitijo, na svojem spodnjem konci pa, kjer so kosi zapon, da se meč ž njimi pritrdi, zašpičena sta oba.

Na pripasači je nameščena 13 cm dolga verižica s kljuko, da se more meč obesiti više.

§. 11.

Paletò (pod. 4.) je iz temnomodrega (francoskomodrega) težkega ali ložega sukna ali bukovice, brez napustka, z oglavnico (kapuco), katera se pritruje s petljami ali gumbi, in pa z ležečim vratnikom iz črnega žameta.

Na vnani strani ležečega dela vratnikovega je sredi na prednjem robu po ena parola iz pomarančastorumenega sukna z malim pozlačenim gumbom na zgorenjem konci teh parol.

Paletò bodi tako dolg, da bode telo od vratu do 10—12 cm pod kolensko pogačico popolnoma pokrito, ter bodi opravljen z dvema vrstama pozlačenih gumbov, ki štejeta vsaka po 6 gumbov. V višini kolkov je 6 cm široka, 37 cm dolga in z dvema pozlačenima gumboma in pa dvema gumbnicama opravljen skoba.

Na levi prsni strani je znotraj nameščen en odprt žep, v višini skobe pa sta nameščena dva sè zaklopki pokrita žepa.

Na vseh gumbih so vkovani priznaki dotične železnice.

Na obeh ramah je našita, 5 cm od zgornjega rokavovega švu narazen, poprečna skoba, sestojeca iz 1·5 cm širokega zlatega pasca, da se skozi njo potegnejo v §. 14. popisani naramni loputci in ž njo tišče doli.

§. 12.

Zavratnica je iz črne, gladke svilenfne z napustkom iz belega platna.

§. 13.

Rokavice so iz belega pralnega usnja.

B. Služabna uniforma.

§. 14.

Suknja (pod. 2. in 2. a) je iz finega, temnomodrega (francoskomodrega) sukna s podlako iz gladke, črne svilenfne ali ovčje volnne. Oba prsna (prednja) dela suknje ležita sredi prsi drug nad drugim ter delata gori dva rogljata izloga (renversa). Taista imata vsak eno vrsto po sedem, enoliko med

seboj oddaljenih pozlačenih kovinskih gumbov s priznakom železnice. Najviši gumb je postavljen 3 cm pod vratnikovim nastavkom in 12 cm od izlogovega robu, najnižji pa 9 cm od izlogovega robu. V podlako levega prsnega dela je vložen 15 centimetrov širok žep.

Škrice segata po dolgem, ako roki visita sami ob sebi, doli do konca iztegnjenega srednjega prsta ter sta na spodaj razširjena, in sicer spredaj v širini izlogovih delov, zadaj pa drug nad drugim ležeč v sprednji širini hrbtnega dela.

Na zadnjem delu obeh škricov je v črti obeh hrbtnih švov po ena navpična guba in v le-ti žep, pokrit s triroglatim, oziroma dvojno zakroženim zaklopcom.

Na teh zaklopcih so po trije pozlačeni gumbi, od katerih naj se namesti po eden na gorenjem in dolenjem konci, eden pa v sredi zaklopca.

Rokava. brez razporca, imata 9 cm širok vzlek iz enakega sukna. Ob švu med rokavom in vzlekom teče napustek iz pomarančasto-rumenega sukna. Na vzlekih je poleg šva zadaj, neposredno nad in pod pomarančasto-rumenim napustkom, namestiti po en majhen pozlačen gumb.

Vratnik ima podlako iz enakega sukna ter je krojen tako, da je, ako ga položiš, zadaj na sredi in na obeh prednjih pravokotnih oglih poleg izlogovih delov širok 4 centimetre.

Za odlikovalna znamenja so na obeh ramenih suknje naramni loputci (pod. 10.—12.), ki segajo na suknji od vratnikovega konca tje nad zgorenji rokavov šev; toda ti loputci niso trdno zvezani z uniforemsko suknjo.

Taisti so pravokotni, na zgorenjem konci pa zmerno zašpičeni, 14 cm dolgi in

za 1. in 2.	uniforemski razred 5·3 cm
„ 3., 4. in 5.	„ „ 3·3 „
„ 6., 7. in 8.	„ „ 4·3 „

široki.

Loputci so spodaj podšiti s pomarančastorumenim suknom, zgoraj pa so po vsej širini pokriti:

pri šestem, sedmem in osmem uniforemskem razredu s temnomodrim suknom iste barve, kakor je suknja, katero pa je ob robu s 5 mm širokim zlatim pascem obrobljeno,

pri uniforemskih razredih od prvega do petega pa s 5·3, oziroma 3·3 cm širokim zlatim pascem, enakim pascu na rokavovem vzleku praznje uniforme za dotični uniforemski razred.

Sredi zgornjega zašpičenega konca je majhen pozlačen gumb, na katerem je vkovan priznak dotične železnice.

Na nasprotnem vnanjem konci je v oznamenilo činovnih razložkov posameznih uniforemskih razredov namestiti:

za 8. uniforemski razred	1 zlato rožico,
„ 7. „ „	2 zlati rožici,
„ 6. „ „	3 zlate rožice,
„ 5. „ „	1 sreberno rožico,
„ 4. „ „	2 sreberni rožici,
„ 3. „ „	3 sreberne rožice,
„ 2. „ „	1 sreberno rožico,
„ 1. „ „	2 sreberni rožici.

Rožice prvega in drugega uniforemskega razreda imajo v premeru 25 mm, rožice ostalih uniforemskih razredov pa 15 mm.

Da se naramni loputec na uniforemski suknji pritrdi, za tó gre na spodnji strani prvega od njegovega vnanjega, proti rokavovemu švu obrnjenega konca ozek jeziček iz sukna ali usnja, se kateri najprej potegne skozi malo, na suknji neposredno nad zgorenjim rokavovim švom nameščeno petljo iz istega sukna, kakor je suknja, kateri pa se potem zapne v majhen gumb, nameščen na spodnji strani loputca proti zgorenjemu koncu njegovemu. Na tak način v omenjeno petljo na suknji obešeni naramni loputec se potem potegne skozi poprečno skobo (pod. 13.), katera sestoji iz 15 mm širokega in širini loputčevi ustrezno dolgega, s pomarančasto-rumenim suknom podloženega zlatega pasca ter je na ramenih uniforemske suknje, 5 cm narazen od zgorenjega rokavovega šva, z obema koncema prišita; ta skoba tišči loputec doli, kateri se naposled s 25 mm dolgo moško póglico, nameščeno na njegovi spodnji strani na zgorenjem zašpičenem konci, zapógne v temnomodro petljo, nameščeno na suknji pod vratnikovim robom.

§. 15.

Hlače, enake za vse razrede, so iz temnomodro-sivega sukna, ter imajo na vnanjih podolžnih švih napustek iz enakega sukna.

Po leti se smejo nositi hlače iz volnene tkanine, ki ima barvo jadrovine, ali pa iz nebeljene enobarvene tkanine, ki se dá prati.

§. 16.

Kapa (pod. 23.—25.) je za uradnike vseh razredov popolnoma enaka ter gledé na kraj in obliko posneta po kapi državnih uradnikov.

Taisto je narejati iz temnomodrega (francoskomodrega) finega sukna ter jo opremljati s 45 mm širokim, na pošev doli upognjenim navesom (senčnikom) iz lakiranega usnja, in pa s 25 mm širokim podbradnikom.

Kapa je spredaj 100, zadaj pa 130 mm visoka ter ob spodnjem robu zajeta s 5 mm debelo zlato vrstico, katera je prevezena s črnimi svilenimi nitimi. Podbradnik ima pozlačeno sponko ter se pritrdja nad robom navésa z dvema malima pozlačenima gumboma, ki kažeta priznak dotične železnice.

Sredi prednje strani kape je pri uradnikih državnih železnic nameščeno v zlato vezeno, s cesarsko krono okrašeno dvostransko leteče kolo, pri uradnikih zasebnih železnic enako kolo, toda brez krone.

Prometno službo izvršujoč uradnik naj nosi toisto kapo, toda iz rudečega sukna namesto iz modrega.

§. 17.

Životnik (telovnik) je iz finega, temnomodrega (francoskomodrega) sukna s hrbtnim delom iz črnega kanevasa; spredaj je od vratu doli proti prsom 2—4 cm globoko izkrojen ter se zapinja z osmými na prednjem robu desnega prsnega dela nameščenimi, malimi pozlačenimi kovinskimi gumbi (z istim kovom kakor gumbi na suknji). Oba prsna dela sta na prednjem dolenjem oglu na pošev pristrižena ter imata na vnanji strani po en voderaven žep, katerega ustje je opremljeno s suknenim letvico, široko 2 cm. Hrbtni del je na sredi 7 cm dolgo razpran ter ima pasno (prekoživotno) skobo in zaponec (kopčo).

§. 18.

Paletò je tak, kakor pri praznji uniformi; na njem je vselej nositi v §. 14. popisane naramne loputce, katere je na ramenih paletota pritrditi prav takó, kakor na suknji.

§. 19.

Za vratnica je iz črne svilenine, 2·2 cm široka, 77—80 cm dolga, ima na obeh koncih pravokoten rt ter se zavezuje odspreddaj na vozle z dvema kratkima petljama in koncema.

§. 20.

Srajca je iz bele tkanine.

§. 21.

Meč je tak, kakor pri praznji uniformi.

§. 22.

Vsaki železnični upravi je dano na voljo, da določi, v katerih postajah manjše važnosti, potèm

pri katerih služabnih opravkih sploh se namesto služabne uniforemske suknje (§. 14.) smé nositi jopič (jaketa, *sacco*, pod. 3.).

Jopič ali jaketa je iz temnomodrega (francosko-modrega), finega suknà z ležečim vratnikom iz enakega suknà; taisti se životu zložno prilaga in sega 7 *cm* nad rob rokavovega ustja, kadar roki visita sami ob sebi.

Jopič ima dve vrsti, v vsaki po pet, enoliko narazen stoječih, pozlačenih kovinskih gumbov (enakih tistim, kakor so na suknji). Oba najviša gumba sta nameščena 3 *cm* pod vratnikovim nastavkom, oba najnižja pa okoli 20 *cm* pod zgornjim robom jopiča takó, da bosta, kadar se jopič zapne, obé vrsti gumbov okoli 10—12 *cm* narazen.

Na vsakem prednjem delu jopiča je na vnanji strani, 18 *cm* od prednjega roba in 20—22 *cm* od spodnjega roba, vložen vodoraven žep, pokrit sè 7 *cm* širokim zaklopcem.

Hrbtni del jopiča je sestavljen iz dvéh kosov ter ima spodaj ob srednjem švu razporec za 8—10 *cm*. Na podlačni ali notranji strani levega prsnega dela je vložen 13 *cm* širok prsni žep. Rokava nimata razporcev ob zapestji, ampak sta opremljena z 9 *cm* širokim vzlekom. Vratnik ima podlako iz enakega sukna ter je krojen takó, da je, kadar ga položiš, zadaj na sredi in na obeh prednjih pravokotnih oglih poleg izlogovih delov širok 4 *cm*.

Odlikovalna znamenja so na jopiči taista, kakor na uniforemski suknji.

Klobuk in meč se ne smeta nositi ob enem s tem jopičem.

III. Popis uniforme za aspirante.

§. 23.

Vštevši jopič je uniforma za aspirante popolnoma enaka uniformi 8. uniforemskega razreda uradnikov, samó s to izjemo, da odpade na naramnih loputcih odlikovalno znamenje z rožicami.

IV. Popis uniforme za poduradnike.

§. 24.

Uniforemska suknja je enaka suknji, ki je predpisana za uradnike od šestega do osmega uniforemskega razreda, toda s tem razločkom, da je 5 *mm* široki obrobni pasec, potem rožice na naramnem loputci, in pa poprečno skobo, katera naj poslednjega tišči nizdolu, narediti iz rumene

svile, in pa da nadalje gumbi niso pozlačeni, ampak od zlatorumene kovine narejeni.

V tretjem uniforemskem razredu nosijo poduradniki na naramnem loputci eno rožico, v drugem uniforemskem razredu dve rožici, v prvem uniforemskem razredu pa tri rožice.

§. 25.

Jopič je enak tistemu, ki je za uradnike predpisan. Odlikovalna znamenja in gumbi na njih pak so isti, kakor na uniforemski suknji poduradnikov.

§. 26.

Hlače so iz temnomodro-sivega sukna, z nastavkom iz enakega sukna na vnanjih podolžnih švih. Poleti se smejo nositi tudi hlače iz ovčje volnîne, ki ima barvo jadvovine, ali pa iz bele ali nebeljene enobarvene tkanîne, ki se dá prati.

§. 27.

Namesto klobuka, predpisanega za uradnike, nosijo poduradniki tudi v praznji obleki kapo, enako kapi uradnikov, s tem razločkom, da obrobna vrvica, potem leteče kolo, katero je pri osebjih državnih železnic s cesarsko krono okrašeno, ni od zlatá, ampak od rumene svile.

§. 28.

Meča poduradniki ne nosijo.

§. 29.

Paletò je tak, kakor pri uradnikih, samó s tém razločkom, da gumbi niso pozlačeni, ampak iz zlato-rumene kovine, ter da so naramni loputci in pa poprečne skobe za nje taki, kakor na uniforemski suknji poduradnikov.

Životnik, zavratnica, srajca in rokavice so kakor pri služabni uniformi uradnikov.

Izvezemši slovesne prilike, dovoljeno je poduradnikom vlakospremnega osebja v službi nositi tudi črne rokavice.

§. 30.

Vsaki železnični upravi se daje na izbiro, da sama odloči, kateri njeni v vrsto poduradnikov spajajoči služniki dobé namesto uniforemske suknje samó jopič.

V. Popis uniforme za namestnike poduradnikov.

§. 31.

Vštevši jopič, je uniforma za namestnike poduradnikov popolnoma enaka uniformi poduradnikov, s tém razločkom, da odpadejo rožice na naramnem loputci.

VI. Popis uniforme za služabnike.

§. 32.

Uniformska suknja, hlače in kapa za služabnike I., II. in III. razreda je iz modričastomodrega sukna po kroji in obliki prážnje uniforemske suknje uradnikov prvega do petega uniforemskega razreda, oziroma po kroji in obliki hlač in kape uradnikov. (Glej zrisek pod. 26. — 29.)

Vratnik in vzleki uniforemske suknje so od istega sukná; v životu in rokavih ima suknja podlako od sive, v škricih pa podlako od črne bombaževe ali polovične volnne.

Ob robéh suknje, vštevši vzleke in šev vratnikov, potem vnanjih stranskih švih hlač teče napustek iz pomarančasto-rumenega sukna. Na uniforemskih gumbih, sestojčih iz zlatorumene kovine, in pa na gumbih služabniških kap so, kakor pri uniformi za uradnike, vkovani priznaki dotične železnice.

Vlakospremno osebje ima na vsakem ramenu uniforemske suknje po en dragonec iz 5 mm široke, s črnimi nitimi pretkane vrvice od zlatorumene svile, katera se spodaj prišije na naramnem švu, v sredi ramena pa potegne skozi petljo, tamkaj nameščeno in iz enake vrvice narejeno, ter na zgorenjem konci zapne z malim kovinskim gumbom, kakor je bil spredaj popisán.

Vsaki železnični upravi je dano na voljo, dolečiti, da tudi služabniki IV. razreda (čuvaji) dobé uniforemsko suknjo; taista je po kroji in obliki narejena takó, kakor suknja za služabnike I., II. in III. razreda, toda iz grobejšega sukná.

Kolikor železnične uprave služabnikom IV. razreda ne dajejo uniforemske suknje, naj ti služabniki na mesto nje nosijo v §. 35. popisano sukneno blužo.

Hlače in kapa so za služabnike IV. razreda narejene takó, kakor za služabnike I., II. in III. razreda, toda iz grobejšega, modričastomodrega sukná.

§. 33.

Odlikovalna znamenja za služabnike I., II. in III. razreda sestojé v rožicah iz zlatorumene svile na vratniku uniforemske suknje, in sicer nosi:

I. razred	3 rožice,
II. „	2 taki rožici
III. „	pa 1 rožico.

Poleg teh rožic je na obeh straneh še enostransko leteče kolo iz zlatorumene kovine.

Uniforemske suknje služabnikov IV. razreda nimajo na vratniku nobene rožice, ampak samó spredaj omenjeno leteče kolo.

§. 34.

Kape za služabnike vseh razredov imajo spredaj dvostransko leteče kolo iz zlatorumene kovine, katero je pri služabnikih državnih železnic okrašeno s cesarsko krono; poleg tega pa imajo kape za služabnike I., II. in III. razreda ob spodnjem robu 5 mm široko, s črnimi nitimi pretkano vrvico od zlatorumene svile.

§. 35.

Suknena bluza za služabnike I., II. in III. razreda (pod. 30.) je iz taistega modričastomodrega sukná kakor uniforemska suknja; taista ima 35 mm visok stoječ vratnik, spredaj je popolnoma odprta ter sega približno do srede zgornjega stegna. Bluza nima nikdar pódlake. Na prsih sta zunaj dva odprta žepa in pod njima zopet dva odprta žepa, katera sta pokrita s triroglatima zaklopcema.

Rokava sta ob zapestji sklenjena. Bluza se zapinja na vratniku s poglico, v životu spredaj pa s šestími malimi, črnimi, na desni strani nameščenimi pločevinskimi gumbi, katere pokriva na levi strani nameščena gumbovska letvica.

Znotraj je okoli 10 mm široka črna vez, da se ž njo bluza v životu zategne in sklenc.

Na stoječem vratniku so na obeh stranéh taista odlikovalna znamenja (rumene, svilene rožice) in pa leteče kolo, kakor na uniforemskih suknjah I., II. in III. služabniškega razreda, za vlakospremno osebje pa so poleg tega na ramenih tudi še dragonci.

Suknena bluza služabnikov IV. razreda (čuvajev), kolikor se taista pri posameznih železničnih upravah nosi namesto suknje, narejena je, kakor tudi hlače tega služabniškega razreda, iz grobega modričastomodrega sukna in takó, kakor suknene bluže za I., II. in III. služabniški razred, samó s tém razločkom, da ní rožic na stoječem vratniku.

§. 36.

Paletò je iz črnosivkastega ali temnosivega težkega suknà ali pa bukovice in iz podlake taiste barve; taisti ima oglavnico (kapuco), ki se pritrjuje s petljami in gumbi, vendar je brez napustkov, parol in naramnih loputcev. Vratnik je iz istega suknà ali tvarine kakor paletò.

Spredaj sega paletò okoli 25 cm pod kolena; kar se tiče črnosivkastega paletota, ima taisti kakor paletò za poduradnike, dve vrsti velikih, zlatorumenih kovinskih gumbov, v vsaki vrsti po šest, temnosivi paletò iz sukna ali bukovice pa ima dvé vrsti velikih, črnih roženih gumbov, v vsaki vrsti po pet.

Ležec vratnik je pri vseh služabniških suknatih in bukovskih paletotih na svojih rtih v prekotnici 65 mm zakrožen ter krojen takó, da more, ako ga vzdigneš, pokrivati obraz do pod oči, in da je spredaj le 25 mm vsaksebi. Da se oba konca moreta vzdržavati v tem stanji, za to je znotraj, in sicer pri temnosivkastem paletotu z dvema malima, zlatorumenima kovinskima gumboma, pri temnosivem suknenu in bukovskem paletotu paz dvema malima, črnima roženima gumboma nameščena 50 mm široka skobica, katera je v navadnem času položena na eno od obeh strani.

V višini kolkov je 6 cm široka, 37 cm dolga skoba, opremljena z dvema zlatorumenima kovinskima, oziroma dvema črnima roženima gumboma in dvema gumbnicama. Na levem prsnem delu je znotraj nameščen odprt žep, v višini zatežne skobe pa sta dva sè zaklopici pokrita žepa.

Za vlakospremno osebje je na ramenih črnosivkastega paletota nameščen 5 cm širok dragonec iz istega sukna kakor paletò; taisti je na spodnjem svojem konci všit v naramni šev, na zgorenjem konci pa pritrjen s kovinskim gumbom, nameščenim pod vratnikovim koncem.

Rokava sta zavihana s 15 cm visokim zaviškom iz iste tvarine. Da se paletò na teló samo obesi, za to je spredaj pri začetku vratnika nameščena rašasta enakobarvena petlja z jagodo (olivo) vréd. Zadaž presegajoči se razporec, ki je pri črnosivkastem paletotu dolg okoli 35 cm, pri temnosivem suknenu in bukovskem pa okoli 25 cm, opremljen je pri prvem sè štirimi malimi, zlatorumenimi kovinskimi gumbi, pri obéh poslednjih pa z dvema malima črnima pločevinskima gumboma na vsakem in pa z ustreznim številom gumbnic.

Vsaki železnični upravi je dano na voljo, določiti, kateri služabniki I., II., III. in IV. služabniške vrste dobé črnosivkast, kateri pa temnosiv suknen ali bukovski paletò. Vsakakor pa morajo tisti služabniki, ki se uporabljajo pri službi osebnih vlakov ter imajo uniforemske suknje, dobiti črnosivkast paletò.

§. 37.

Platnéna bluza je narejena iz modroprogastega gradla ter ima dva žepa iz iste tvarine; na desni prsni strani je pet belokoščenih gumbov, na levi prsni strani pa enoliko ustreznih gumbnic; okrog života ima 50 mm široko in 30 do 35 cm dolgo spono (dragonec) iz iste tvarine z dvema belokoščenima gumboma. Na položeni, v sredi 6—7 cm široki vratnik sta prišita dva temnomodra, 10 mm široka rašasta pasca takó, da je prvi pasec od vratnikovega konca (merjeno po širini) oddaljen za 5 mm in da se po presledku 5 mm prične drugi pasec.

Rokava sta ob zapestji odprta ter opremljena vsak z enim malim, belokoščenim gumbom z gumbnico vred, spredaj pa s presegajočim se razporecem, dolgim okoli 10 mm.

Bluza sega blizu do 15 cm nad kolenom.

Vsaki železnični upravi se daje na voljo, določiti, kateri služabniki služabniške vrste dobé te platnéne bluze.

§. 38.

Zavratnica je iz črne, gladke tkanine z napustkom od belega platna.

Rokavice so kakor pri poduradnikih.

§. 39.

Ali in katero poduradniško in služabniško osebje naj nosi posebno zimsko obleko, namreč krznen paletò, krzneno suknjo, krzneno kapo, košminske črevlje itd., nadalje, ali in katere vrste služnikov, spadajoče v stan delavcev, kakor na primer nosci prtljage, prižigalci, snažilci vóz itd., naj imajo pravico, oziroma dolžnost, da nosijo platnéno bluzo in čuvajsko kapo, določilo o tém se prepušča dotični železnični upravi, da sama ukrepa o tem po svojem preudarku.

Pod. 1.

Pod. 2.

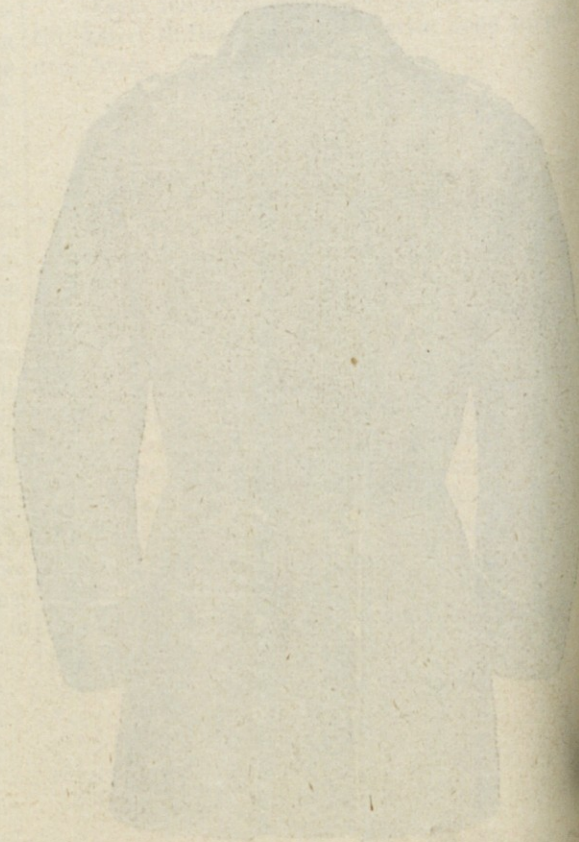
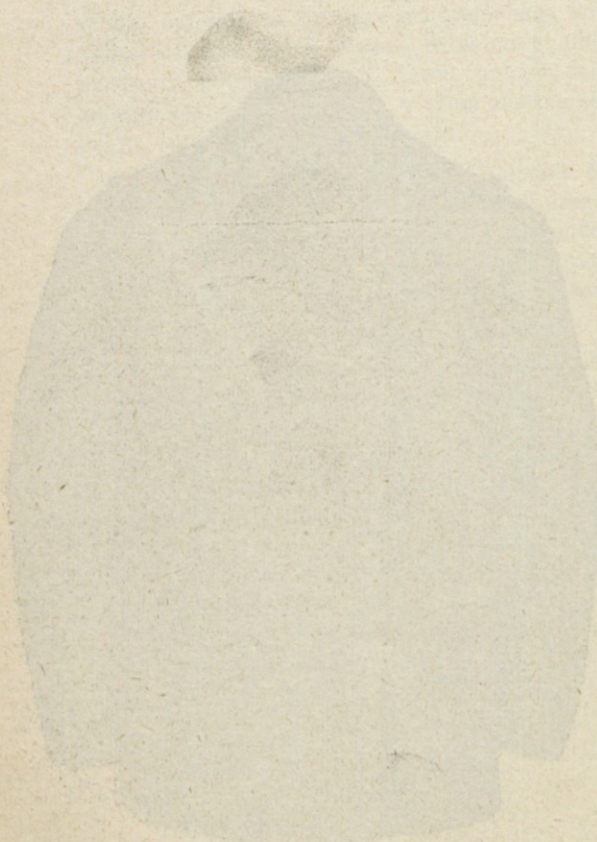
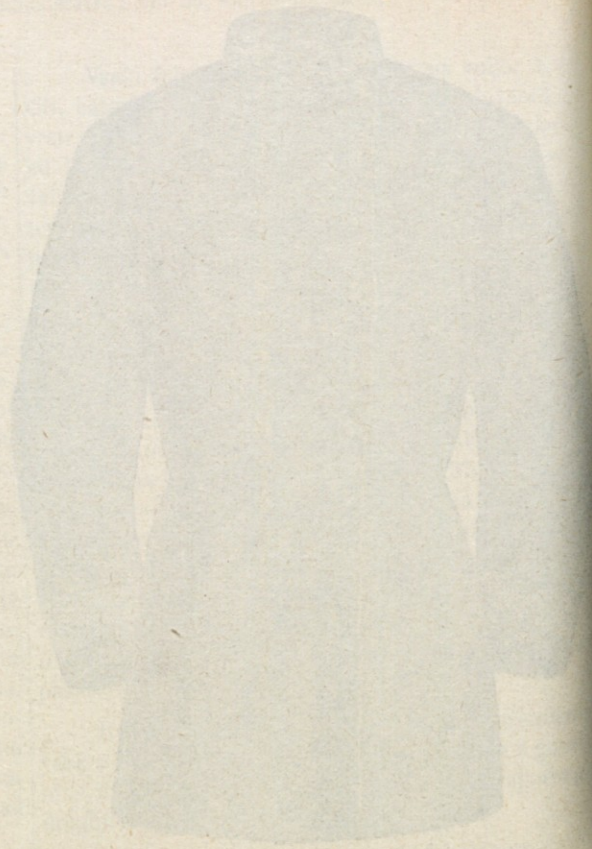
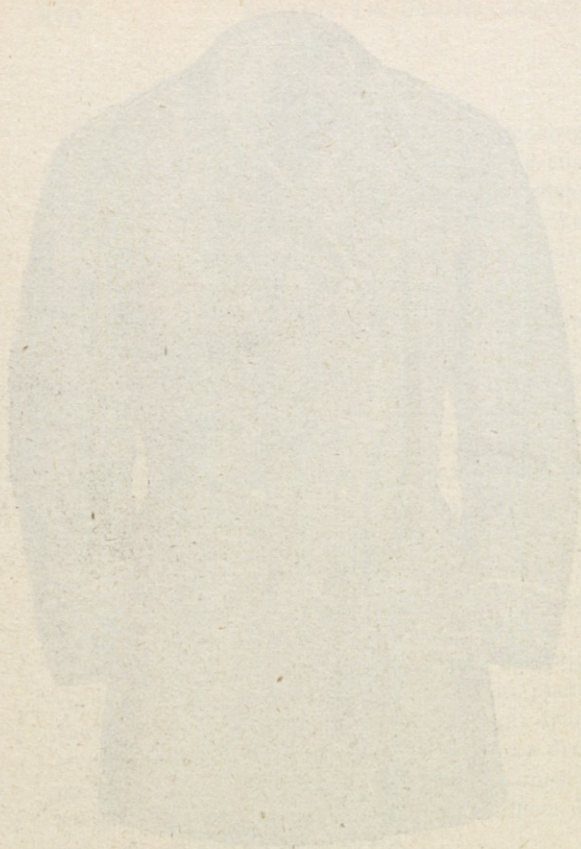

Pod. 2a.

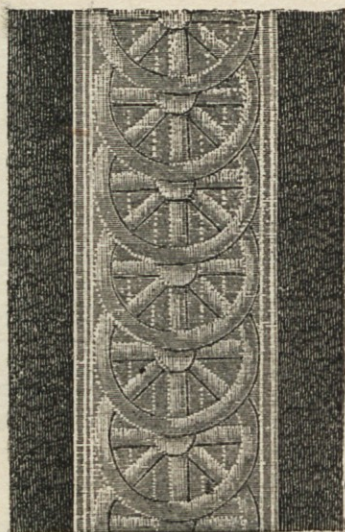
Pod. 3.

(Slovenisch.)

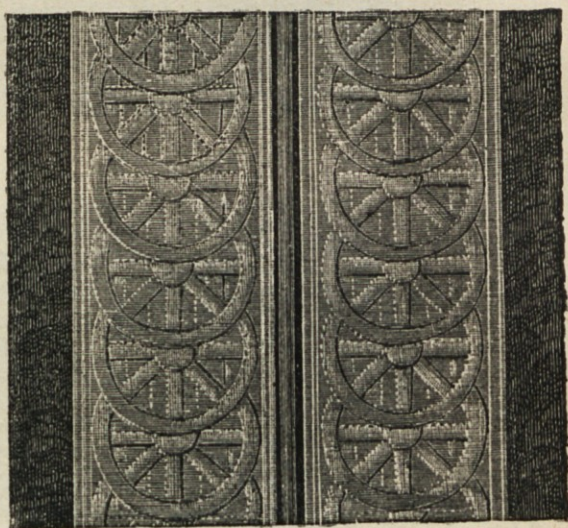

Pod. 4.

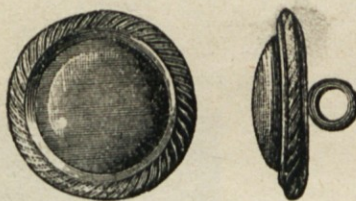
Pod. 5.

Pod. 6.

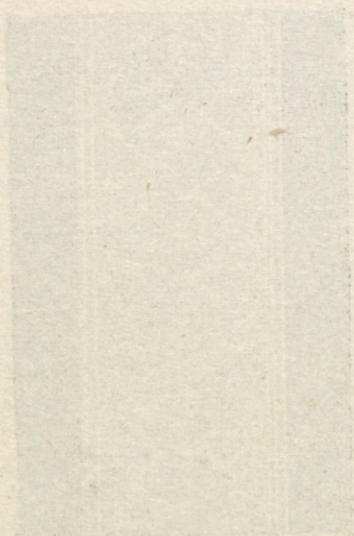
Pod. 7.

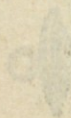
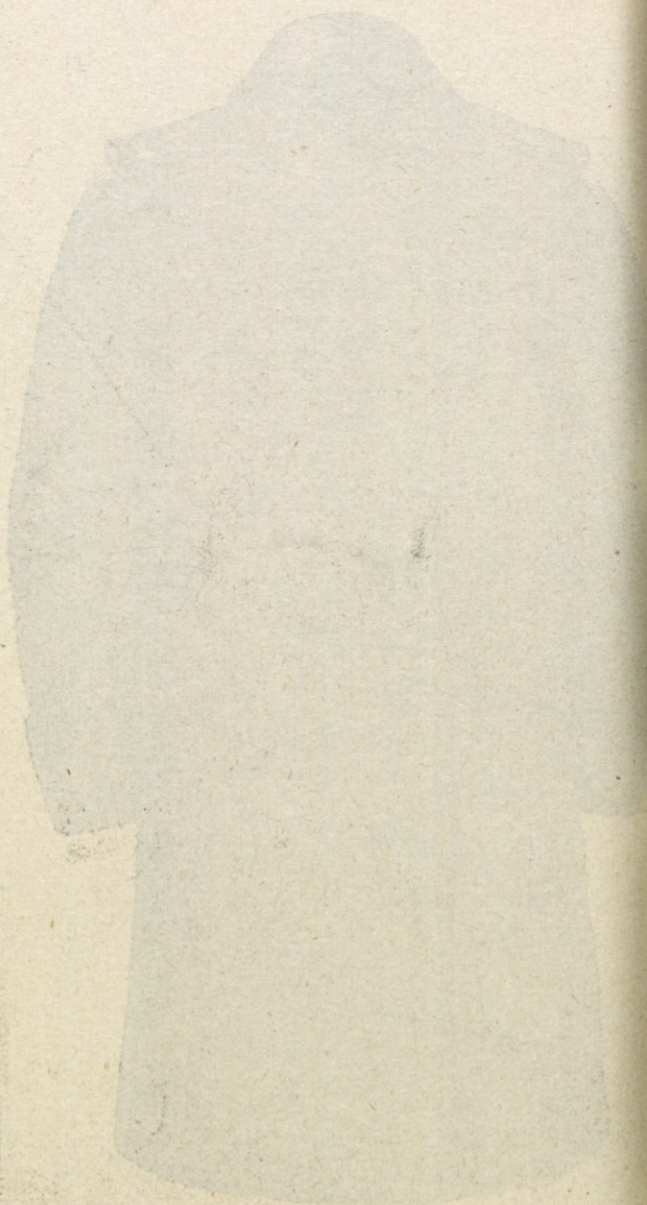
Pod. 8.

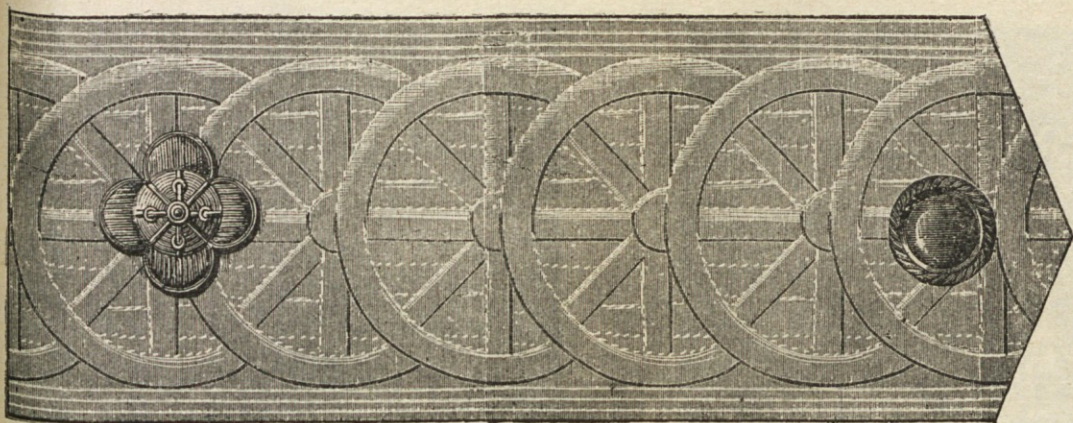

Pod. 9.

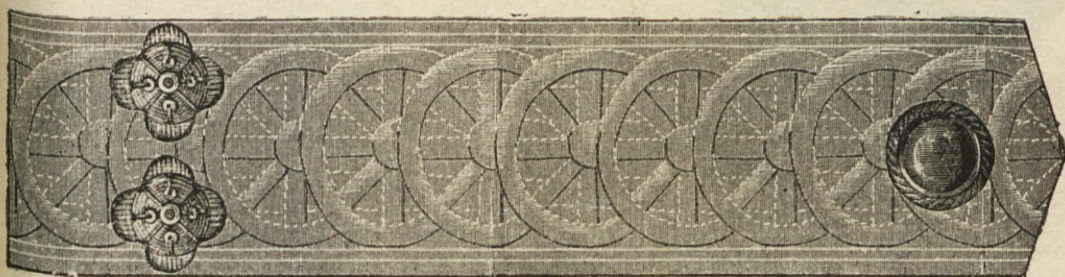

1875

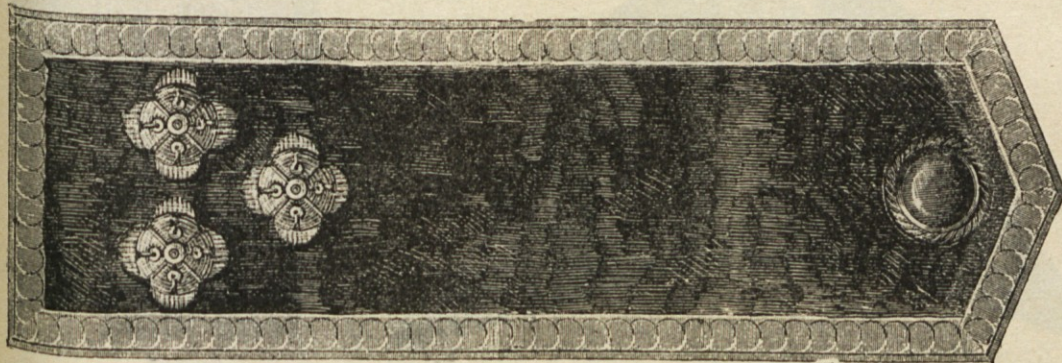

Pod. 10.

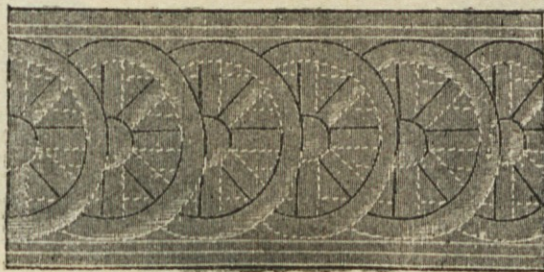
Pod. 11.

Pod. 12.

Pod. 13.

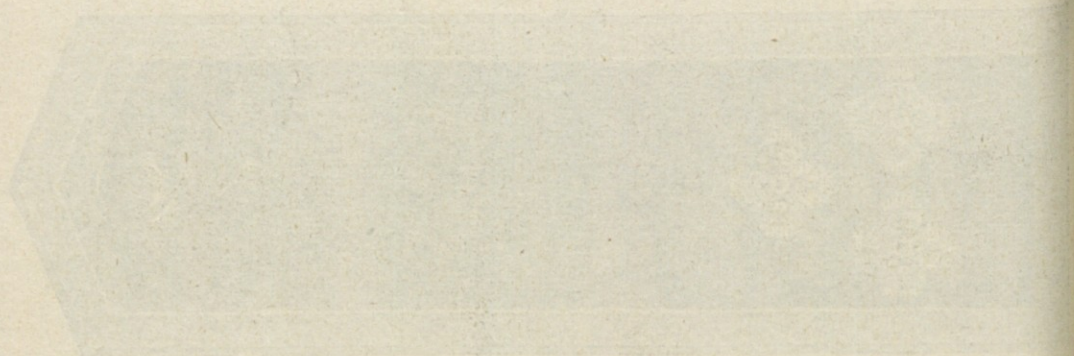
Pod. 14.

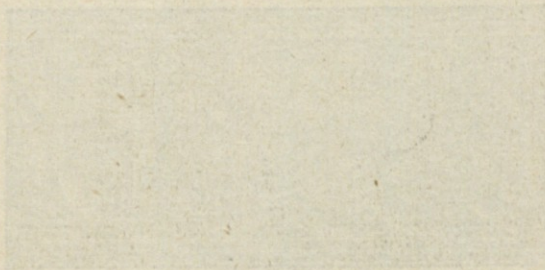
1871

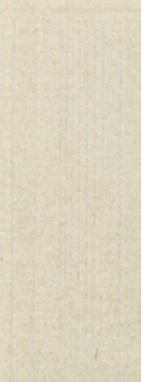
1871

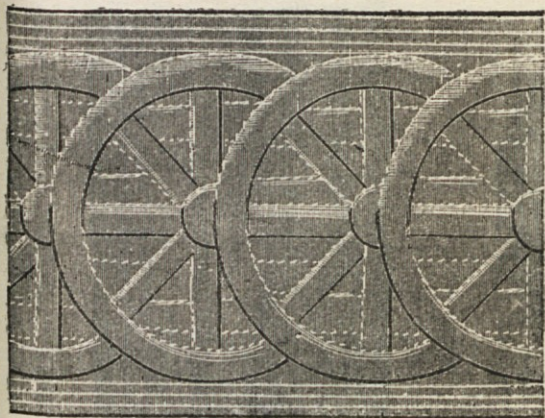
1871

1871

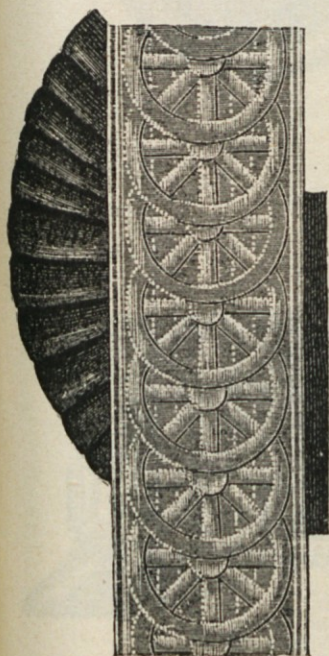
1871

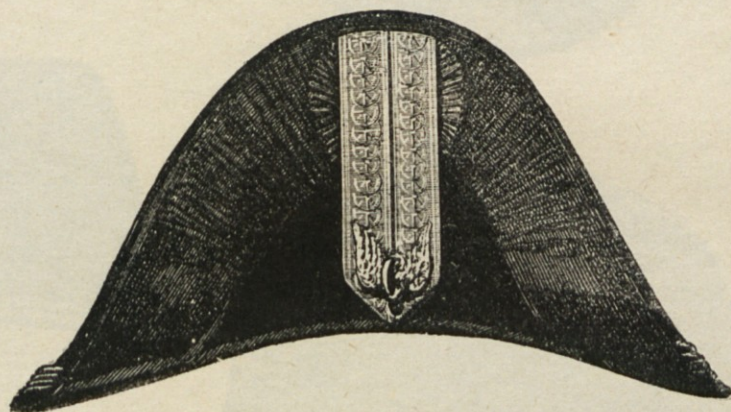
Pod. 15.

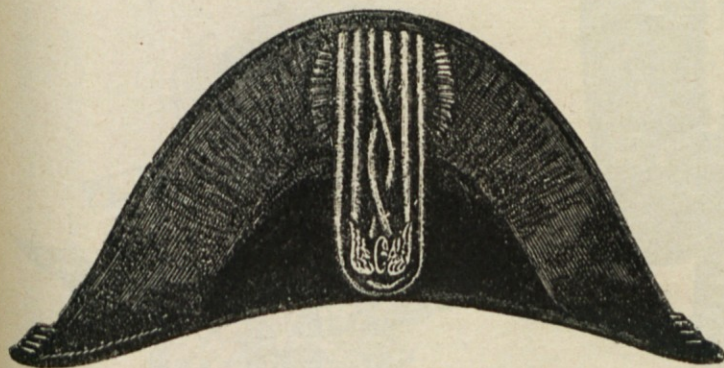
Pod. 20.

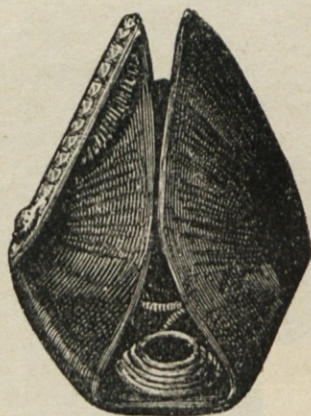
Pod. 19.

Pod. 16.

Pod. 17.

Pod. 18.

Fig. 10.

Fig. 11.

Fig. 12.

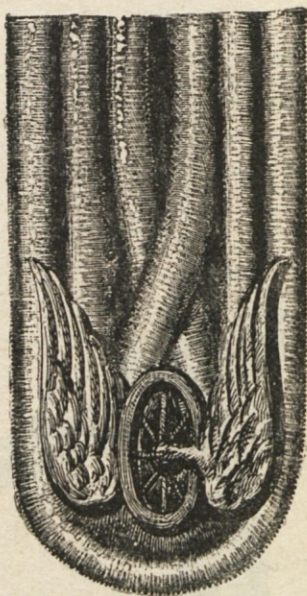
Fig. 13.

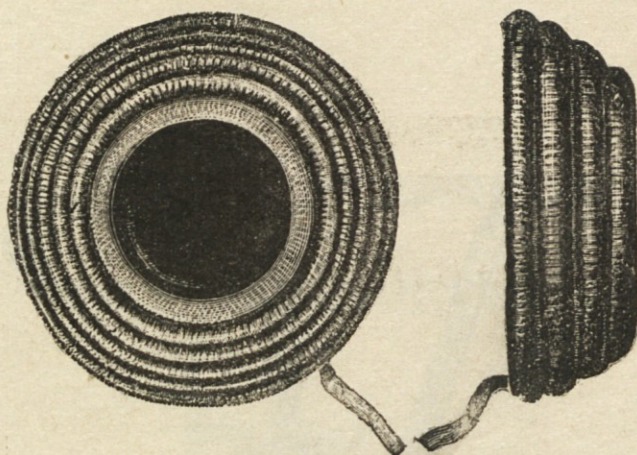
Fig. 14.

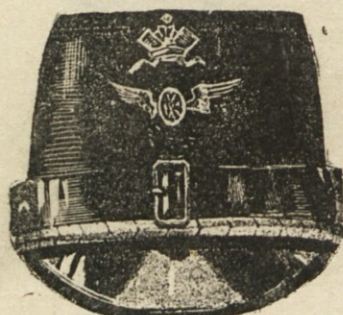
Fig. 15.

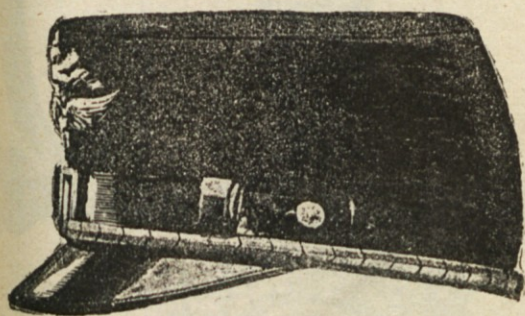
Pod. 21.

Pod. 22.

Pod. 23.

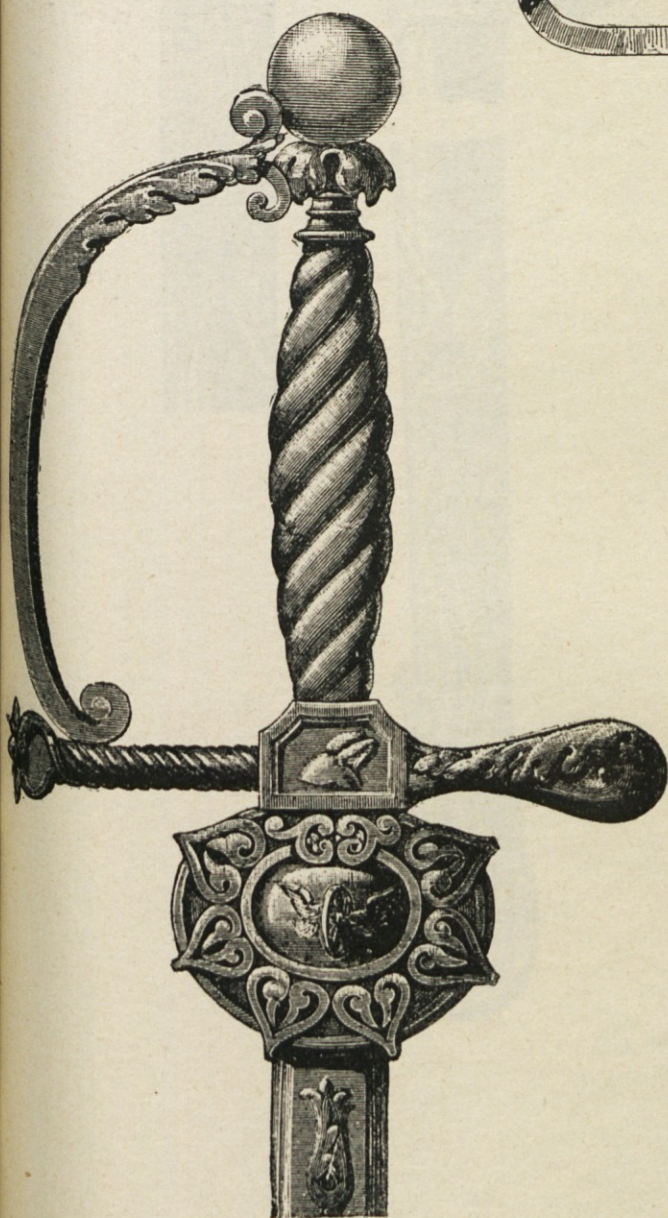
Pod. 24.

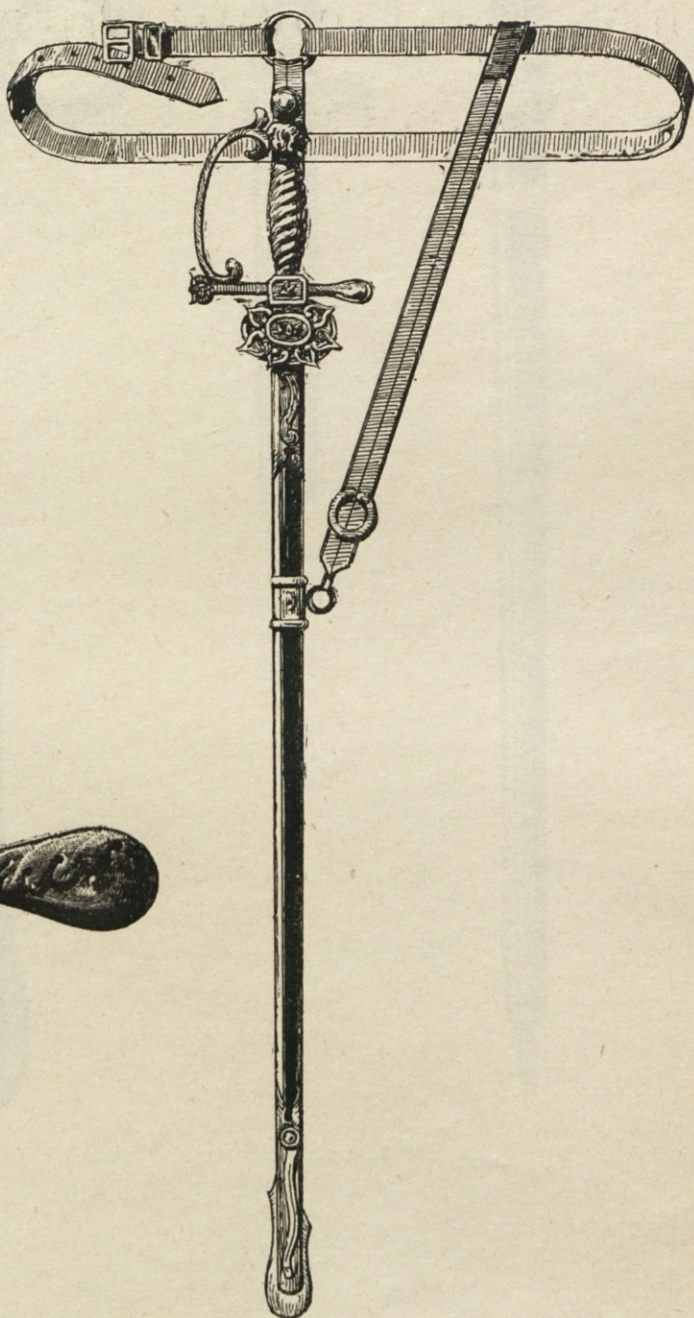
Pod. 26.

Pod. 25.

Pod. 27.

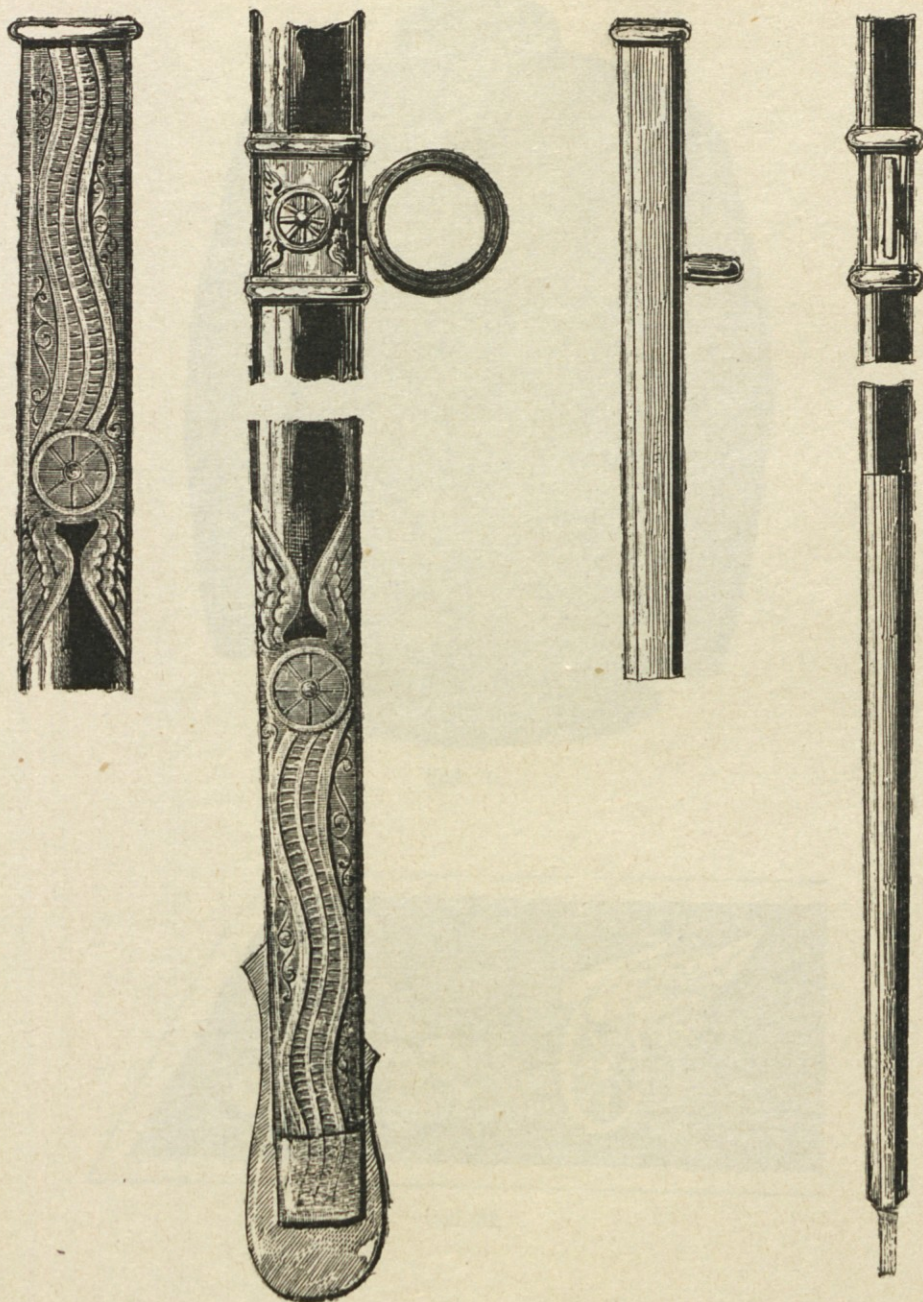

Pod. 28.

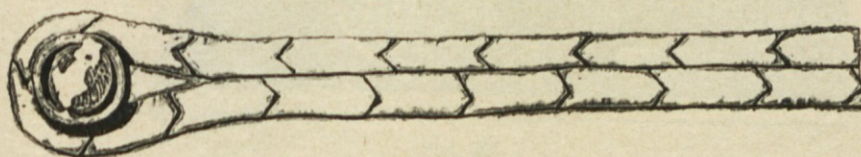

Fig. 1

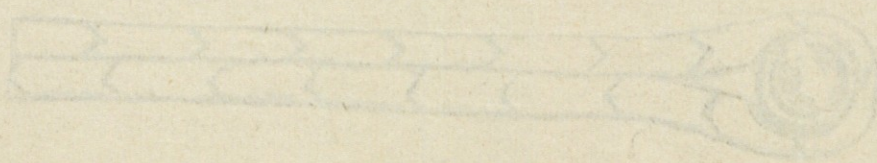
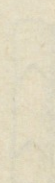
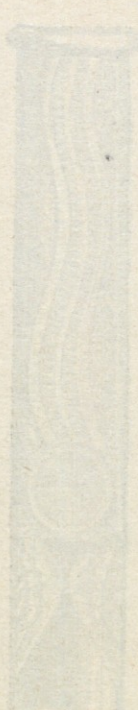
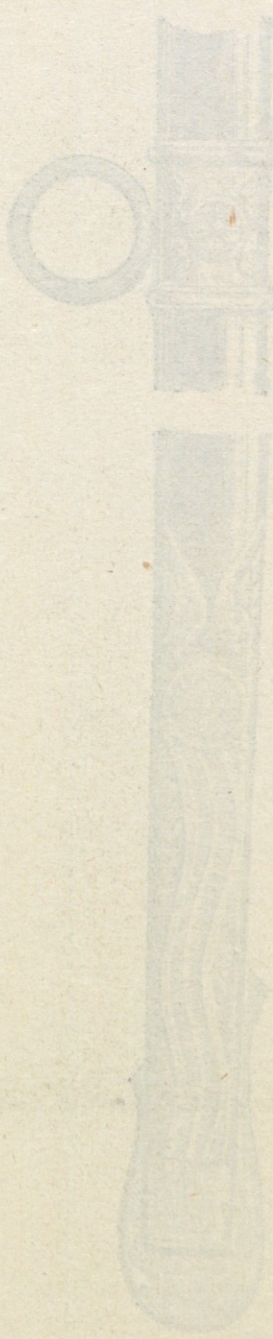
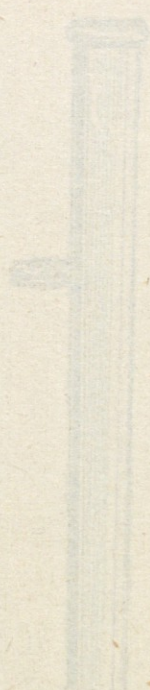
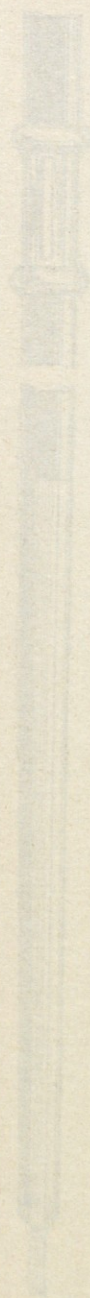
Fig. 2

Pod. 29.

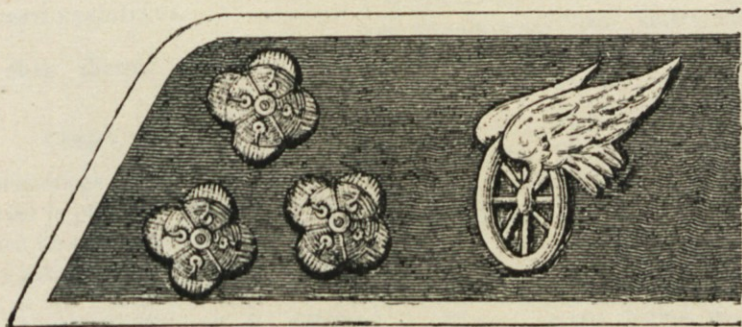

Pod. 31.

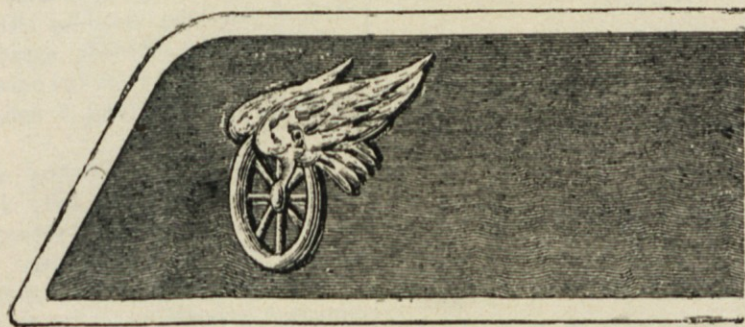

Pod. 30.

Pod. 32.

Pod. 33.

